

**Lietuvos automobilių kelių direkcija
prie Susisiekimo ministerijos**

2010–2012 METŪ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

2010 M. GEGUŽĖS MĖN.
VILNIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro

2010 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. 3-343

1a forma

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
2010–2012 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

Asignavimų valdytojo kodas	90 900 1648
----------------------------	-------------

I. APLINKOS ANALIZĖ

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija), vykdymada valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros koordinavimo darbus ir kaip asignavimų valdytoja, iš dalies koordinuojanti vietinės reikšmės kelių finansavimą, vykdo savo funkcijas lemianta šių pagrindinių veiksnių:

1. Politiniai veiksniai

1.1. Lietuvai tapus Europos Sajungos (toliau – ES) nare, teisės aktų derinimas, administracinių gebėjimų stiprinimas, ES skiriamų lėšų panaudojimas, dalyvavimas ES institucijų veikloje, ekonominė integracija bei vieningo Europos kelių tinklo kūrimo procesas yra prioritetinis Lietuvos valstybės tikslas.

1.2. Visuomenė ir politinės partijos remia Lietuvos kelių tinklo priežiūrą ir jo plėtrą, siekdamos užtikrinti stabilių Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – KPPP) finansavimą, išlaikyti esamą kelių būklę bei gerinti eismo saugą.

1.3. ES narės remia transeuropinio kelių tinklo (toliau – TEN-T) modernizavimo ir plėtros procesą bei tolesnę Lietuvos kelių integraciją į bendrą ES kelių tinklą.

1.4. Lietuvos, kaip ES narės, statusas, užtikrina dalyvavimą ne tik ES, bet ir globalinėje transporto politikoje.

2. Ekonominiai veiksniai

2.1. Ekonomika ir poreikis taisyti, rekonstruoti kelius bei plėsti jų tinklą yra glaudžiai susiję. Transportas, sandėliavimas ir ryšiai sudaro apie 12 proc. šalies bendrosios pridėtinės vertės, tarp jų kelių transportas apie 6 proc. (preliminariais duomenimis 2009 metais prognozuojamas šalies BVP – 111,5 mlrd. Lt). Išankstiniuose 2009 metų duomenimis, šiame sektoriuje sukurta 13 proc. šalies bendrosios pridėtinės vertės.

Automobilių eismo intensyvumas, ypač krovininio transporto, daro didelę įtaką kelių būklei. Per 2008 m. I pusmetį vidutinis metinis paros eismo intensyvumas magistraliniuose ir krašto keliuose padidėjo apie 8,3 proc., krovininio transporto – 11,3 proc. Rajoninės reikšmės keliuose bendras eismo intensyvumas vidutiniškai padidėjo 5,92 proc., krovininio transporto – 15,65 proc. Tačiau antrajį 2008 m. pusmetį, jau buvo bendras 5,5 proc. eismo intensyvumo mažėjimas. 2009 metais dėl ekonominikos nuosmukio eismo intensyvumas (stacionaruose nuolatiniuose skaičiavimo postuose) mažėjo: I ketvirtį bendras eismo intensyvumas valstybinės reikšmės keliuose, sumažėjo 9,46 proc., o krovininio transporto – 20,33 proc., II ketvirtį bendras eismo intensyvumas sumažėjo 9,38 proc., o krovininio transporto – sumažėjo net 21,77 proc., III ketvirtį bendras eismo intensyvumas sumažėjo mažiau – 4,76 proc., o krovininio transporto – 16,43 proc., IV ketvirtį bendras eismo intensyvumas sumažėjo tik – 0,19 proc., o krovininio transporto – 12,62 proc. Bendras eismo intensyvumo pokytis per 2009 m. buvo -5,95 %, krovininio transporto – -17,79 %. Prognozuojama, kad 2010 m. bendras eismo intensyvumas nuosaikiai didės.

Siekiant mažinti avaringumą, kelių naudotojų išlaidas, tinkamai prižiūrėti ir plėsti kelių tinklą, reikia išlaikyti stabilų kelių sektoriaus finansavimą. Dėl tebesitęsiančio ekonomikos nuosmukio, sumažėjusio eismo intensyvumo bei 2009 metų pradžioje padidinto akcizo degalams (nors dyzeliniams degalams nuo 2009 metų vidurio buvo nustatyta metų pradžioje buvęs akcizo dydis) nesurenkama planuotą lėšų į KPPP, todėl prognozuojama, kad norint 2010 m. pasiekti tokį KPPP finansavimą, koks buvo 2009 metų pradžioje, pervedamą į KPPP akcizo dalį reikia nustatyti iki 80 proc.

2.2. Tinkama kelių tinklo priežiūra ir plėtra sukuria geras sąlygas tranzitinių krovinių judėjimui Lietuvos teritorija, o tai skatina šalies ekonomikos augimą.

2.3. Gerinant susisiekimą tarp gyvenviečių, taip pat su apskričių, žemės ūkio, verslo, industriniais, administracinių, kultūros bei turizmo centrais, būtina intensyviai asfaltuoti žvyrkelius, taip būtų skatinamas ekonominis regionų vystymasis ir mažinami jų socialiniai bei ekonominiai skirtumai.

2.4. Ekonomikos nuosmukio metu valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės optimizuoją veiklos sąnaudas, didina darbo efektyvumą.

2.5. Tinkamai vykdant Lietuvos kelių tinklo priežiūrą ir plėtrą visuomenė, t. y. kelių naudotojai, patiria naudą dėl:

- saugaus eismo sąlygų gerėjimo;
- mažėjančios aplinkos taršos;
- intensyvesnio regionų ekonominio vystymosi;
- mažėjančių automobilių transporto ekspluatacijos sąnaudų;
- trumpėjančio kelionių laiko.

3. Socialiniai veiksniai

3.1. Lietuvos gyventojų nuomonė dėl kelių būklės gerinimo yra teigama. Didėja vidinis visuomenės pasitenkinimas važiuojant geresnės kokybės keliais, aktyviai remiamą kelių plėtrą, ypač rajoninės reikšmės (žvyrkelių asfaltavimas) kelių.

3.2. Lietuvą kertančių transporto koridorių plėtra (kelių rekonstravimas ir aplinkkelių tiesimas), transeuropiniam kelių tinklui priklausiančių kelių rekonstrukcija, didžiaja dalimi finansuojama iš ES fondų, teikia naudą ne tik tranzitiniam automobilių transporto eismui, bet ir vietiniams susisiekimui.

3.3. Rekonstruojant esamus kelius, tiesiant aplinkkelius, plėtojama ir infrastruktūra: įrengiami pėsčiųjų bei dviračių takai, įrengiamos ar rekonstruojamos automobilių stovėjimo aikštelės, atsižvelgiama į žmonių su negalia poreikius, įrengiamos modernesnės eismo reguliavimo sistemos, eismo saugą gerinančios inžinerinės priemonės.

3.4. Planujant naujus automobilių kelių ruožus ir rekonstruojant esamus išlaikoma ir tobulinama egzistuojanti triukšmo prevencijos praktika: statomos akustinės sienelės, gyvenamuosiuose namuose langai keičiami į triukšmą mažinančius, šalia kelio sodinami želdiniai.

3.5. Plėtojant kelių tinklą, sukuriama naujų darbo vietų, naudojantis moderniomis technologijomis kyla darbuotojų kvalifikacija. Tačiau, ekonominio sunkmečio metu sumažėjus kelių sektoriaus finansavimui, siekiama, kad 2010–2012 metais kelių ir tiltų priežiūrą bei rekonstrukciją atliekančios įmonės pagal galimybes išlaikytų turimą kvalifikuotą personalą.

3.6. Eismo sąlygų gerinimas didina eismo saugą, skatina ekonominį regionų plėtojimą, suteikia visuomenei galimybę nevaržomai keliauti, mažina aplinkos užterštumą.

3.7. Siekiant išvengti susidūrimų su laukiniais gyvūnais, miškingose vietovėse įrengiamos tinklo tvoros nuo laukinių gyvūnų, o kad nebūtų trukdoma laukinių gyvūnų migracijai įrengiamos požeminės perėjos.

3.8. Nuolat vykdoma saugų eismą propaguojanti švietėjiška veikla.

4. Technologiniai veiksnių

4.1. Lietuvos kelių sektoriaus plėtra skatina didesnį naujų technologijų ir naujos technikos įsigijimo poreikį.

4.2. Didėjantys reikalavimai darbų kokybei, atliekant Lietuvos kelių tinklo priežiūros ir plėtros darbus, skatina naujų technologijų diegimą.

4.3. Spartus kelių ir tiltų priežiūros ir remonto darbų technologijų ir mechanizmų parko atnaujinimo procesas didina kelių sektoriaus įmonių konkurencingumą.

4.4. Modernių technologijų naudojimas leidžia didinti darbo našumą ir efektyvumą.

4.5. Keliuose įdiegtos greito poveikio prevencinės saugaus eismo priemonės (greičio matuokliai).

4.6. Valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčiose valstybės įmonėse yra įdiegtas tiesioginis ryšys su Kelių oro sėlygų ir Kelių projektų informacinėmis sistemomis, kuris gerina kelių priežiūrą, jos valdymą ir lėšų apskaitą.

4.7. Siekiant efektyviau naudoti kelių priežiūrai skirtas lėšas, valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčiose valstybės įmonėse sistemingai tobulinama kuro apskaitos kontrolės sistema.

4.8. Naudojant modernią įrangą ir naujausias kelių tiesimo technologijas, maksimaliai trumpinami atliekamų darbų terminai.

4.9. Prieš prduodant darbus valstybinei komisijai, asfaltbetonio dangos storai bus matuojami kelių radaru, o duomenys bus lyginami su techninės priežiūros gautais duomenimis.

4.10. Siekiant užtikrinti objektyvų techninės priežiūros darbų Kelių direkcijos Projektų įgyvendinimo skyriaus darbuotojai pasirinktinai dalyvaus pagrindo sluoksnio darbų įrengimo priėmime.

II. IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

1. Pagrindinis Lietuvos kelių tinklo plėtros finansavimo šaltinis – Kelių priežiūros ir plėtros programa ir ES fondų paramos lėšos.

2. Kelių direkcija sėkmingai panaudoja ES struktūrinę paramą. ES parama kelių plėtrai padeda tolygiai plėtoti regionus ir integrnuoti Lietuvos kelių tinklą į ES kelių tinklą.

3. Nors Kelių direkcijos personalo kvalifikacija yra aukšta, tačiau nauji kelių priežiūros ir plėtros administrevimo ir valdymo metodai bei naujos technologijos reikalauja nuolatinio kvalifikacijos kėlimo.

4. Kelių direkcija nuolat bendradarbiauja su tarptautinėmis Europos ir kitų pasaulio valstybių kelininkų organizacijomis, gauna iš jų informaciją apie naujas technologijas, mechanizmus, jų praktinių pritaikymą tiesiant, rekonstruojant ir prižiūrint kelius.

III. SSGG ANALIZĖ

Stiprybės

1. Lietuvos kelių priežiūra ir plėtra yra tėstinius procesas bei vienas iš prioritetinių Lietuvos valstybės tikslų.

2. Lietuvoje pakankamai gerai išplėtotas valstybinės ir vietinės reikšmės kelių tinklas. Sudarytos geros sėlygos tranzitinių krovinių pervežimui TEN-T keliais Lietuvos teritorijoje.

3. Lietuvos visuomenės nuomonė dėl kelių tinklo priežiūros ir plėtros (ypač dėl valstybinės

reikšmės kelių) yra teigama:

4. Lietuvoje yra gera kelių bei tiltų plėtros planavimo ir valdymo sistema, griežta darbų techninė kontrolė, nuolatinė stebėsena, efektyvus atsirandančių problemų sprendimas.
5. Glaudus Kelių direkcijos bendradarbiavimas su kitomis valstybės institucijomis ir tarptautiniuose kelininkų organizacijomis.
6. Kelių direkcijos organizacinė struktūra, veiklos planavimas ir valdymas yra racionalūs ir efektyvūs, jie nuolat tobulinami, atsižvelgiant į besikeičiančius veiksnius ir naujus reikalavimus.
7. Didelė Kelių direkcijos patirtis ir aukšta darbuotojų kvalifikacija, koordinuojant valstybinių kelių priežiūrą ir plėtrą.
8. Sėkmingas ES paramos fondų lėšų panaudojimas.

Silpnybės

1. Kelių sektoriaus priežiūra ir plėtra susijusi su kelių sektoriaus finansavimu. 2009 m. liepos mėn. buvo patikslinta 2002–2015 metų Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa (toliau – programa) 2010–2015 metams. Šioje patikslintoje programoje buvo įvertinti besikeičiantys transporto priemonių srautai, jų sudėtis, kelių būklė, Lietuvą, kaip ir visą pasaulį, ištikęs ekonomikos nuosmukis, biudžeto iplaukų sumažėjimas ir kt. Patikslintoje programoje buvo išnagrinėti du galimi kelių sektoriaus finansavimo scenarijai: 1) reikalingas finansavimas siekiant gerinti kelių tinklo būklę ir artinti ją iki europietiškų standartų atsižvelgiant į augančius kelių naudotojų poreikius; 2) būtinas minimalus finansavimas siekiant, kad kelių tinklo būklė 2015 m. atitiktų 2008 m. lygi. Apskaičiuota, kad 2010 metais minimalus būtinas finansavimas valstybinės reikšmės keliams sudaro 1310 mln. Lt, o reikalingas finansavimas – 1870 mln. Lt, t.y. 1,41 karto daugiau, nei planuojama skirti 2010 metais (**1323 mln. Lt = 661,3 mln. Lt** (881,7 x 0,75) + **661,7 mln. Lt**). Vien tik optimaliai kelių priežiūrai reikia skirti 679 mln. Lt, tačiau šiuo metu tam skiriama tik 32 proc. reikalingų lėšų.

2. Dėl ekonomikos nuosmukio ir su tuo susijusiu finansavimo mažėjimu 2009 metais buvo peržiūrėti ir sumažinti valstybinės reikšmės kelių priežiūros lygiai. Jeigu 2010 metais ekonominė situacija šalyje stabilizuosis ir pradės gerėti, bus siekiama, kad svarbiausi valstybinės reikšmės kelių ruožai vėl būtų prižiūrimi iki 2009 metų buvusiu kelių priežiūros lygiu.

3. Dalies valstybinės reikšmės kelių dangų kokybė netenkina intensyvėjančio kelių transporto eismo reikalavimų, net 36 % valstybinės reikšmės kelių tinklo sudaro kelai su žvyro danga, dangos yra senos.

4. Tik 25 proc. magistralinių ir krašto kelių dangų sustiprinta pritaikant jas leistinai 11,5 tonų varančiosios ašies apkrovai.

5. Ne visuose valstybinės ir ypač vietinės reikšmės kelių ruožuose dėl kelių infrastruktūros pa-kankamai užtikrintas saugus automobilių eismas.

6. Kelių direkcijoje atsiranda naujų funkcijų, kurioms vykdyti trūksta žmogiškujų išteklių.

7. Nepakankamai reglamentuotas žemės paėmimo visuomenės poreikiams procesų teisinis reguliavimas riboja kelių tinklo ir infrastruktūros plėtros galimybes.

8. Žuvusiuju skaičius pastaraisiais metais émė mažėti (2008 metais žuvo 242 žmonėmis mažiau nei 2007 metais, o 2009 metų duomenimis žuvo 25,9 proc. žmonių mažiau nei per 2008 metus), tačiau jų skaičius, lyginant su kitomis ES valstybėmis, yra vis dar didelis.

9. Įrengiant valstybinės reikšmės keliuose inžinerines eismo saugą gerinančias priemones „juodųjų dėmių“ skaičius (2006 m. – 267; 2007 m. – 247; 2008 m. – 225; 2009 m. – 178) mažėja, tačiau

jis vis dar išlieka didelis.

10. 2009 metais tik 1,6 proc. bendro kelių ilgio dangų buvo rekonstruota ar sutaisyta. Norint, kad kelių dangos būtų prižiūrimos laiku, kasmet reikia rekonstruoti ar sutaisyti 8,2 proc. dangų.

11. Dėl lėšų trūkumo, 2010 metais nebus atliekami dangos atnaujinimo darbai, kurie pailgina dangos tarnavimo laiką 3 – 5 metais. Nuo 2002 iki 2008 metų vidutiniškai buvo atnaujinama po 542 km kasmet. Realus valstybinės reikšmės kelių atnaujinimo poreikis būtų po 1100/1200 km kasmet.

12. 2010 metais vis dar didelę įtaką valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių finansiniams rezultatams turės mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise padidinimas 2009 metais nuo 0,05 iki 2 proc. nuo valstybės įmonės savininko patikėjimo teise valstybės įmonei perduoto turto vertės. 2010 metais šio mokesčio, valstybės įmonės prižiūrinčios valstybinės reikšmės kelius sumokės apie 8 mln. Lt.

13. Prognozuojama, kad 2010 metais KPPP finansavimas sudarys tik 66 proc. 2009 metų pradžioje buvusio lygio, t.y. nuo 1340,6 mln. Lt 2009 metais sumažės iki 881,7 mln. Lt 2010 metais, todėl valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės negalės optimaliai vykdyti nustatyty kelių priežiūros lygių reikalavimų, kad užtikrintų kelių naudotojų poreikius: saugų, nepertraukiamą, patogų ir ekonomišką eismą bei mažintų neigiamą transporto poveikį aplinkai.

14. Prie nestabilaus KPPP finansavimo iš dalies priseda ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė, antrus metus iš eilės paimdama iš KPPP tam tikrą sumą bendroms valstybės reikmėms: 2009 metais iš KPPP buvo paimta 564,9 mln. Lt, o 2009 metais, teikiant tvirtinti 2010 metų biudžetą, iš KPPP bendroms valstybės reikmėms buvo paimti 135 mln. Lt.

Galimybės

1. Didelė Kelių direkcijos patirtis koordinuojant kelių priežiūrą ir plėtrą, bei aukšta darbuotojų kvalifikacija leis efektyviai atliliki Susisiekimo ministerijos pavestus uždavinius.

2. Kelių direkcijos patirtis, bendradarbiaujant su ES institucijų pareigūnais, leis efektyviai atstovauti Lietuvos interesams ES ir kitose tarptautinėse kelininkų organizacijose.

3. Kelių direkcijos patirtis, rengiant ir įgyvendinant Lietuvos valstybinės reikšmės KPPP, leis tinkamai įgyvendinti kelių plėtros strategiją.

4. Aktyvus bendradarbiavimas su ES bei valstybių narių institucijų pareigūnais, kelininkų organizacijomis, sudarys prielaidas tobulinti darbo organizavimą ir planavimą, kelti darbuotojų kvalifikaciją.

5. Iki 2007 metų įgyta patirtis panaudojant ES fondų paramą 2007–2013 metų planavimo periodo ES lėšas leis panaudoti anksčiau laiko (iki 2011–2012 metų). Tą liudija ir 2007–2009 metais faktiškai panaudotos ES paramos lėšos. Jei Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2010–2012 metais peržiūrės ES paramos lėšų paskirstymą tarp atskirų ūkio šakų ir lėšas nukreips ten, kur jos sėkmingai panaudojamos (iš tų ūkio sričių, kur jų panaudojimas problemiškas), papildomos ES paramos fondų investicijos į kelių sektorių būtų sėkmingai panaudotos.

6. Siekiant gerinti darbų ir paslaugų techninę priežiūrą per teisines priemones bus griežtinami viešojo pirkimo dokumentų – techninės specifikacijos ir sutarties projekto (salygų) – reikalavimai, tobulinama atliekamų darbų techninės priežiūros sistema.

7. Siekiant skaidrinti viešuosius pirkimus visi Kelių direkcijos numatyti pirkimai (jų planai), pirkimų skelbimai, pirkimo dokumentai ir ataskaitos apie viešuosius pirkimus yra skelbiami CVP IS (centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje) ir Kelių direkcijos internetiniame tinklalapyje.

8. Kelių direkcija daugiau kaip 50 proc. viešųjų pirkimų (nuo bendros pirkimų vertės) numato atliliki elektroniniu būdu per CVI IS.

Grėsmės

1. Tikėtina, kad 2010 metais eismo intensyvumas gali pradėti nuosaikiai didėti, tačiau jei jis ir nedidės, tai išliks pakankamai didelis. Dėl nepakankamo finansavimo bus vykdomi tik būtiniausiai kelių tiesimo, priežiūros ir taisymo darbai, todėl nuo automobilių ašies apkrovą dangoje atsiras nuovargio defektų, mažės kelių stiprumas.
2. Dėl nepakankamo kelių sektoriaus finansavimo 2010 metais nebus galimybę skirti lėšų dangų atnaujinimui, asfaltbetonio dangų stiprinimui, užtikrinti optimalios kelių priežiūros, ypač žiemos metu, dėl to padidės transporto priemonių eksploatacinės išlaidos ir laiko gaištis, gali sumažėti eismo saugumas.
3. Dažnėjančios vandalizmo, chuliganizmo ir neatsakingumo už savo veiksmus apraiškos didina kelių ir kelių statinių priežiūros išlaidas.
4. Mažėjant finansavimui iškyla grėsmė, kad dalis suplanuotų darbų gali būti laiku neužbaigtai arba jų įgyvendinimas atidėtas vėlesniems metams.
5. Dėl sumažėjusio KPPP finansavimo, 2010 metais bus stengiamasi užbaigti 2008-2009 metais pradėtus darbus ir pilnai atsiskaityti su rangovais, tačiau tikėtina, kad kai kurie 2009 metais pabaigti darbai, dėl finansavimo trūkumo, gali likti nepilnai apmokėti, o skolos bus perkeltos į 2011 metus.
6. Sumažėjus KPPP finansavimui 2010 metais valstybinės reikšmės kelių investiciniai projektai didžiaja dalimi bus įgyvendinami iš ES fondų lėšų (661,7 mln. Lt) ir tik 240,9 mln. Lt bus skirta iš KPPP.
7. Dėl degalų kainų didėjimo, pastebimai sumažėjo jų išsigijimas Lietuvoje, nes kaimyninėse šalyse degalų kainos mažesnės. Mažėjant degalų sunaudojimui, mažiau pajamų surenkama iš akcizo, gaunamo už realizuotą benzинą, dyzelinius degalus ir suskystintas dujas, o tai tiesiogiai įtakoja suplanuotų KPPP lėšų surinkimą. Išliekant degalų kainų skirtumams kaimyninėse valstybėse, išlieka ir tikimybė, kad dalis tranzitinio transporto bei Lietuvos pasienio gyventojai ir toliau degalus pilsis ne Lietuvoje, o planuotos akcizo pajamos nebus surinktos į biudžetą. Be to, minėtų produktų akcizo dalis, pervedama į KPPP, nuo 2009 metų sumažinta nuo 80 iki 55 proc.
8. Lietuvos Respublikos Aukščiausiajam Teismui paskelbus precedento neturinčią nutartį, kad valstybė turi atlyginti žalą, kurią patiria vairuotojai dėl susidūrimo su laukiniais gyvūnais, nukentėjus ar jų giminaičiai galės kreiptis į teismą dėl turtinės ar neturtinės žalos atlyginimo, dėl to KPPP gali atsirasti neplanuotų milijoninių išlaidų.
9. Jeigu 2010 metais, perskirstant patvirtintą 2010 metų biudžetą, iš KPPP vėl bus paimta dalis lėšų bendroms valstybės reikmėms, ypač kai lėšos paimamos metų eigoje (taip buvo padaryta 2009 metų gegužės mėn. ir 2009 metų pabaigoje iš 2010 metų KPPP), tai sudarys didelius sunkumus investicinių projektų įgyvendinimui ir atsiskaitymui su rangovais, susidarys skolos rangovams, kurios persikels į 2011 metus, o tai leis jiems pradėti skaiciuoti delspinigius.

Institucijos misija

Rūpintis valstybinės reikšmės kelių ekonomiškai pagrista priežiūra, jų plėtra, koordinuoti vietinės reikšmės kelių finansavimą.

Institucijos strateginiai tikslai ir efekto kriterijai

Kodas	Institucijos strateginio tikslų pavadinimas
01	Prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti intensyvėjančio kelių transporto eismo poreikius, siekti mažinti eismo įvykių skaičių, įgyvendinti Europos Sąjungos techninius reikalavimus keliams, integrnuoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Tikslo aprašymas

Įvertinus šalies ekonominę padėtį, išgyvendinti valstybinės reikšmės kelių plėtros strategiją, nustatyti prioritetus, parengti teisines ir organizacinės sąlygas, reformuoti ir tobulinti kelių srities valdymą, intensyvinti inovacinius procesus, koordinuoti vietinės reikšmės kelių finansavimą. Užtikrinti efektyvų, saugų ir ekonomišką krovinių transportavimą ir gyventojų susisiekimą kelių transportu valstybinės reikšmės keliais. Plėtoti ir tobulinti valstybinių kelių tinklą pagal tarptautinius (Europos Sąjungos) standartus, siekti, kad jis atitiktų šiuolaikinius Lietuvos valstybės kelių transporto poreikius, integrnuoti į transeuropinę kelių tinklą (TEN-T), gerinti Lietuvos, kaip tranzito šalies, įvaizdį.

Kelių direkcija kartu su kitomis institucijomis dalyvauja šiose Vyriausybės patvirtintose programose:

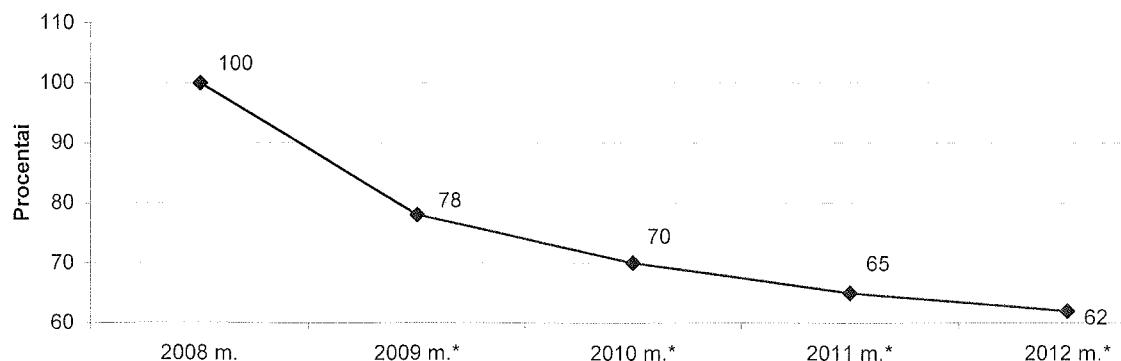
- Valstybinė saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 programa;
- Nacionalinė žmonių su negalia socialinės integracijos 2003–2012 metų programa;
- Jono Pauliaus II piligrimų kelio ir jo objektų pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2007–2013 metų programa;
- Probleminiu regionu 2008–2010 metų plėtros programa;
- Valstybinė triukšmo prevencijos veiksmų 2007–2013 metų programa;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas ir jo išgyvendinimo priemonių planas;
- Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos išgyvendinimo iki 2012 metų nacionalinė strategija.

Kelių direkcija, kaip asignavimų valdytoja, dalyvaudama minėtose tarpinstitucinėse programose skiria finansavimą iš specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos.

Kelių direkcijos efekto kriterijai 2010 metams:

1. Žuvusiųjų skaičiaus procentinis pokytis eismo įvykių metu valstybinės reikšmės keliuose.

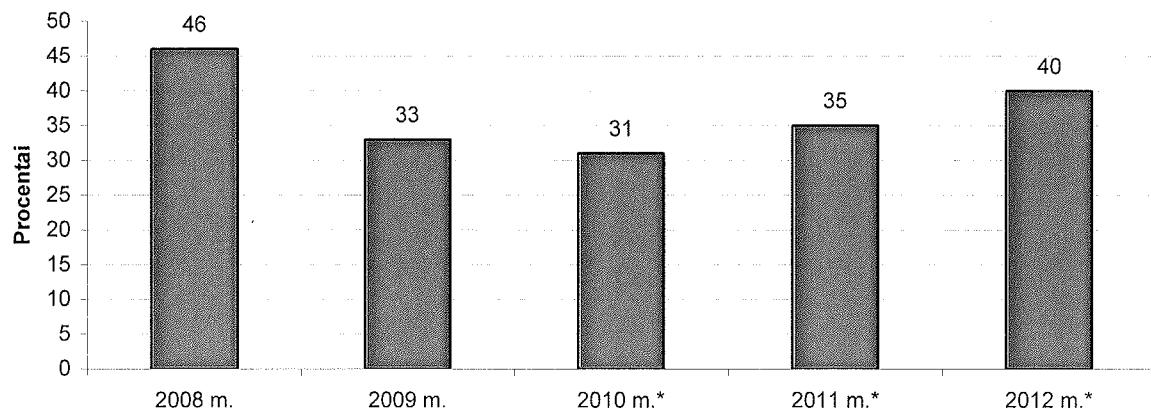
Siekiamas valstybinės reikšmės keliuose žuvusiųjų eismo įvykiuose mažėjimo procentinis pokytis pateiktas žemiau esančiame paveiksle.

2. Siekiamas optimalus kelių priežiūros lygis.

Kelių naudotojai, naudodamiesi kelių infrastruktūra patiria sąnaudas (transporto priemonių eksploatacines išlaidas, laiko nuostolius ir kt.). Iš mokesčių mokėtojų surinktų mokesčių (transporto priemonių mokesčių, dalies akcizo pajamų už realizuotus degalus) yra finansuojama kelių priežiūra. Optimali kelių priežiūra būna tada, kai kelių naudotojų patiriamos eksploatacinės išlaidos ir išlaidos kelių priežiūrai būna mažiausios.

Siekiamas kelių priežiūros lygis nuo optimalaus priežiūros lygio, procentais pateiktas žemiau esančiame paveiksle.

3. Per metus rekonstruotų ar sutvarkytų valstybinės reikšmės kelių ir bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo santykis: 2008 m. – 6,5 proc. (1391 km), 2009 m. – 1,60 proc. (341 km), 2010 m. – 1,79 proc. (381 km), 2011 m. – 1,55 proc. (330 km), 2012 m. – 1,40 proc. (300 km). 2008 m. buvo rekonstruota ir sutaisyta 1391 km kelių, iš jų: išasfaltuota žvyrkelių – 446 km, asfaltbetonio dangos atnaujinimas – 567 km, dangos remontas ar rekonstravimas – 378 km. 2009 m. buvo išasfaltuota tik 40 km žvyrkelių, o 2010 m. planuojama išasfaltuoti 165 km. Trūkstant lėšų asfaltbetonio dangos atnaujinimas, kuris dangos tarnavimo laiką prailgina 4–6 metus, 2009 m. nebuvo atliekas. Dėl lėšų stygiaus šio remonto nenumatoma atliliki ir artimiausiu metu.

4. Šalies magistralinių kelių stiprumo indeksas: 2008 m. – 0,962; 2009 m. – 0,960; 2010 m. – 0,959; 2011 m. – 0,957; 2012 m. – 0,954.

ASIGNAVIMAI IR NUMATOMI FINANSAVIMO ŠALTINIAI

(tūkst. Lt)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2009-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2010-iesiems metams	Projektas 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	775716	881749	946140	1065495
išlaidoms	709072	640828	475101	596170
iš jų:				
darbo užmokesčiui	7817	5978	7817	7920
turtui įsigyti	66644	240921	471039	469325
2. Finansavimo šaltiniai				
2.1. LR valstybės biudžetas	775716	881749	946140	1065495
iš jo:				
bendrojo finansavimo lėšos	0	64831	34000	27000

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2009-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2010-iesiems metams	Projektas 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams
ES lėšos				
kitos specialiųjų programų lėšos	—	—	—	—
2.2. Kiti šaltiniai	—	—	—	—

3. Kita svarbi informacija. 2010 m. kelių sektoriui lėšos (1 543 496 tūkst. Lt) pagal asignavimo valdytojus pasiskirsto taip: Kelių direkcija – 881 749 tūkst. Lt, Susisiekimo ministerija – 661 747 tūkst. Lt.

Pagrindiniai rodikliai

Istaigos	Teikiama programų	Etatai (skaičius vienetais)
1	2	134

Strateginio veiklos plano priedai

1 lentelė. 2010-ųjų metų asignavimų valdytojų tikslų, programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių asignavimų suvestinė.

2 lentelė. 2009–2012-ųjų metų asignavimų suvestinė.

3 lentelė. Vertinimo kriterijų suvestinė.

1b forma – programų aprašymai.

BFP-1 forma. 2010 metų programos sąmatos.

BFP-2 forma. Išlaidos prekėms ir paslaugoms.

BFP-3 forma. Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų darbo užmokestis.

BFP-13 forma. Asignavimai ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti.

Direktorius pavaduotojas,
laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas

Data	2010-05-07
------	------------

SPECIALIOJI KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMA

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2010-ieji		
Asignavimų valdytojas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Kodas	90 900 1648

Programos kodas	0181
------------------------	------

Programos parengimo argumentai

Vykstant programą, įgyvendinamas institucijos strateginis tikslas (01) – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti intensyvėjančio kelių transporto eismo poreikius, siekti, kad mažėtų eismo įvykių, įgyvendinti ES techninius reikalavimus keliams, integravoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Kelių direkcijos veiklos programe numatyti uždaviniai yra tēstiniai ir vykdomi nuo pat institucijos veiklos pradžios.

Esama padėtis

Kelių direkcija organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių tinklo ir jo infrastruktūros plėtrą ir priežiūrą ir, kaip asignavimų valdytoja, iš dalies koordinuoja vietinės reikšmės kelių finansavimą.

Lietuvos valstybinės reikšmės kelių, kuriuos prižiūri valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės, tinklo ilgis – 21320 km, tarp jų: magistralinių – 1749 km, krašto – 4946 km, rajoninių – 14625 km, patobulintos dangos (asfaltbetonio, cementbetonio) – 13699 km (64%), žvyrkelių – 7613 km (36%). Valstybinės reikšmės keliams tenka apie 80% autotransporto ašių apkrovą.

Lietuvoje yra 1602 km TEN-T kelių tinklui priskirtų kelių, 834 km iš jų yra visos Europos transporto koridoriai (pagal Kretos sutartį).

Per 2008 m. I pusmetį vidutinis metinis paros eismo intensyvumas magistraliniuose ir krašto keliuose padidėjo apie 8,3 proc., krovininio transporto – 11,3 proc. Rajoninės reikšmės keliuose bendras eismo intensyvumas vidutiniškai padidėjo 5,92 proc., krovininio transporto – 15,65 proc. Tačiau antrajį 2008 m. pusmetį, jau buvo bendras 5,5 proc. eismo intensyvumo mažėjimas. 2009 metais dėl ekonomikos nuosmukio eismo intensyvumas (stacionariuose nuolatiniuose skaičiavimo postuose) mažėjo: I ketvirtį bendras eismo intensyvumas valstybinės reikšmės keliuose, sumažėjo 9,46 proc., o krovininio transporto – 20,33 proc., II ketvirtį bendras eismo intensyvumas sumažėjo 9,38 proc., o krovininio transporto – sumažėjo net 21,77 proc., III ketvirtį bendras eismo intensyvumas sumažėjo mažiau – 4,76 proc., o krovininio transporto – 16,43 proc., IV ketvirtį bendras eismo intensyvumas sumažėjo tik – 0,19 proc., o krovininio transporto – 12,62 proc. Bendras eismo intensyvumo pokytis per 2009 m. buvo -5,95 %, krovininio transporto – -17,79 %. Prognozuojama, kad 2010 m. bendras eismo intensyvumas nuosaikiai didės.

Valstybinės reikšmės kelių tinklas nėra vienodai išplėtotas – kai kuriose apskrityse neasfaltuotų kelių tinklas sudaro 44–45% (Tauragės, Šiaulių), kai šalies vidurkis neasfaltuotų kelių sudaro 35,8%.

Avaringumo lygis Lietuvoje aukštas ir yra vienas iš didžiausių Europoje. Avarijų pasekmės dėl viršyto ar nepasirinkto saugaus greičio valstybinės reikšmės keliuose yra ypač skaudžios. Dėl didelio eismo įvykių skaičiaus keliuose vis didesnis dėmesys skiriamas prevencinėms saugos priemonėms, pradedant atšvaitų dalijimu darželiuose ir mokyklose, eismo saugą propaguojančių leidinių platinimu ir baigiant saugų eismą propaguojančių privalomų pedagoginių valandų skyrimu darželiuose ir mokyklose bei specialių saugaus eismo mokyklų steigimu apskrityse.

Dėl padidėjusios laukinių gyvūnų populiacijos ir eismo intensyvumo, vis didesnį pavojų saugiam eismui kelia laukinių gyvūnų susidūrimas su transporto priemonėmis, todėl tinklo tvorų įrengimas tampa vis svarbesnis.

Mažėjant kelių priežiūros finansavimui valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės ieško būdų ir priemonių atliekamų darbų savikainai sumažinti. Daugelyje įmonių tik 2007 m. pradėtos diegti transporto ir mechanizmų kontrolės ir kuro apskaitos sistemos, veikiančios GPS/GSM technologijų pagrindu. Šiandien daugumoje pagrindinių kelių priežiūros mechanizmų jau veikia tiek transporto kontrolės sistema, tiek elektroninė kuro apskaitos sistema.

2009 m. valstybės, įmonės prižiūrinčios valstybinės reikšmės kelius optimizavo savo veiklą. Iš ankstinių duomenimis 2009 m., lyginant su 2008 m. vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičių sumažėjo 542 (15 proc.), vidutinis darbo užmokestis sumažėjo 26,5 proc. (iki 1974 Lt), optimizuojant įmonių išlaidas atlikta įmonių skyrių restruktūrizacija.

Sumažinus finansavimą kelių infrastruktūros plėtrai bei jos palaikymui 2010 metais bus žymiai mažiau investuojama į automobilių kelių infrastruktūrą, dangų taisymo, žvyrkelių asfaltavimo ir kelių priežiūros atitinkamu lygiu apimtis.

Programos prioritetai

Atlikus Lietuvos valstybinės reikšmės kelių būklės analizę, įvertinus dabartinę finansavimą bei prognozes, išskirti šie pagrindiniai kelių tinklo priežiūros ir plėtros prioritetai:

- gerinti eismo saugą valstybinės reikšmės keliuose;
- užtikrinti susisiekimą išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksplotacinių savybių;
- mažinti kelionės gaištį, kelio naudotojų išlaidas, poveikį aplinkai, socialinę atskirtį.

Gerinti eismo saugą valstybinės reikšmės keliuose

Įvertinus dabartinę padėtį keliuose (žuvusiųjų ir sužeistų žmonių skaičių), saugaus eismo užtikrinimas išlieka svarbiausiu prioritetu. Pastaraisiais metais žuvusiųjų eismo įvykiuose skaičius padaipsniui mažėja (2005 m. keliuose žuvo 773, 2006 m. – 760, 2007 m. – 740, 2008 m. – 498; 2009 m. – 370 žmonės), nors lyginant su kitomis Europos Sajungos šalimis išlieka pakankamai didelis.

Pagrindinės priemonės saugiam eismui užtikrinti – „juodujų démių“ šalinimas keliuose; pėsčiųjų ir dviračių takų, šaligatvių tiesimas ir rekonstrukcija; apsauginių atitvarų įrengimas; sankryžų rekonstrukcija į žiedines su iškiliomis salelėmis; avaringų kelių ruožų apšvietimas; skirtingu lygiu pėsčiųjų perėjų įrengimas; medžių, augančių arti kelių važiuojamosios dalies krašto, pašalinimas; šviesoforų įrengimas magistralinių ir intensyvaus eismo krašto kelių sankryžose; kelio ženklų ieškitų modernių eismo saugą gerinančių priemonių įrengimas; greičio matuoklių įrengimas; visuomenės švietimas saugaus eismo klausimais ir kt. Planuojama, kad saugaus eismo priemonių diegimas, kaip viena iš pagrindinių nacionalinės saugaus eismo programos sudedamųjų dalių, toliau padės mažinti avaringumą Lietuvos keliuose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 759 patvirtino valstybinės saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 metų programos įgyvendinimo priemonių planą. Tęsiant šios programos tikslus ir užduotis bei atsižvelgus į didelį avaringumą, KPPP finansavimo 2010 metų sąmatoje saugaus eismo užtikrinimo programoms ir jų priemonėms vykdyti numatoma

skirti lėšų: švietėjiškoms priemonėms televizijos kanaluose, radio stotyse, spaudoje, leidiniams saugaus eismo tema parengti ir leisti, atšvaitams eismo dalyviams įsigytį, Lietuvos mokinių konkursui „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, savivaldybių saugaus eismo konkursui, kelių eismo dalyviams švesti ir mokyti bei leidiniui „Eismo įvykių statistika Lietuvoje“. Kelių direkcija įgyvendins tokias švietėjiškos veiklos priemones 2010 m., kurios bus deleguotos Susisiekimo ministro įsakymu.

Greitį viršijančiu vairuotojų skaičius turėtų itin sumažėti valstybinės reikšmės keliuose įdiegus stacionarių greičio matuoklių tinklą. LR Vyriausybė 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1171 patvirtino Eismo saugos gerinimo programą, kurioje numatytas jų diegimas valstybinės reikšmės keliuose. 2008 metų pradžioje pasirašyta sutartis dėl 12 matuoklių įrengimo, kurie vasarą pradėjo funkcionuoti. 2008-08-05 Kelių direkcija pasirašė sutartį dėl 139 stacionarių ir 11 mobiliųjų greičio matuoklių įrengimo, kurie pradėjo funkcionuoti 2010 m. gruodžio 11 d. Paslauga bus teikiamā iki 2019 metų pradžios. Sutarties suma visam laikotarpiui – 48,5 mln. Lt. Prognozuojama, kad 2010 ir vėlesniais metais bus skirta apie 15 mln. Lt baudų, jei policijos tarnybos pareigūnai sugebės skirti baudas visiems pažeidėjams, kurie viršijo leistiną greitį daugiau kaip 21 km/val. Minėtų pažeidėjų duomenų pirkimo sąnaudos kasmet sudarys apie 4,9 mln. Lt.

Susisiekimo užtikrinimas išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksploatacinių savybių

Susisiekimo užtikrinimas išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksploatacinių savybių yra viena iš prioritetinių programos sričių. Tai nuolatiniai kelio elementų priežiūros darbai: sniego valymas ir kelių barstymas žiemą, asfalto dangų defektų (išdaužų, plyšių) taisymas, vandens nuleidimo sistemų priežiūra ir atnaujinimas, žvyro dangų greideriavimas, tiltų priežiūros darbai ir t.t.

Pagal finansavimo galimybes pagrindinis dėmesys bus skiriamas nuolatinei kelių priežiūrai žiemą ir vasarą. Automagistralės bus prižiūrimos pagal antrą priežiūros lygi žiemą ir trečią – vasarą bei atliekant kitus darbus. Krašto keliai taip pat bus prižiūrimi pagal antrą priežiūros lygi žiemą ir trečią – vasarą bei atliekant kitus darbus. 1000 km rajoninių kelių, kuriuose eismo intensyvumas viršija tūkstančių automobilių per parą, žiemą bus prižiūrimi pagal pirmą priežiūros lygi. Kiti rajoniniai keliai bus prižiūrimi pagal trečią priežiūros lygi, o žiemą jie nebus barstomi. Toliau bus tobulinamas maršrutinis orientavimas valstybinės reikšmės keliuose: statomos krypcinių rodyklės, kiti informacinių ir paslaugų ženklai. Pagerėjus finansavimui bus atnaujintas kelio ženklių įrengimas ant naujo profilio atramų, atlaikančių daug didesnius vėjo gūsius. Planuojama pagal galimybes skirti dėmesį ir tiltų bei viadukų priežiūrai, kelių horizontaliam ženklinimui.

Keliamas prižiūrėti ir horizontaliam ženklinimui 2010 m. sumatoje numatoma 243 000 tūkst. Lt (iš jų 25 000 tūkst. Lt horizontaliam ženklinimui). 2009 m. 42 proc. sumažinus kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimą sumažėjo ir kelių priežiūrai bei horizontaliam ženklinimui skirtumas lėšos, todėl 2009 m. skirtam lėšų neužteko priskirtiems kelių priežiūros lygiams vykdyti, o kelių priežiūra buvo vykdoma tik 33 proc. nuo optimalios priežiūros, o 2010 m. – 31 proc.

Mažinti kelionės gaištį, kelio naudotojų išlaidas, poveikį aplinkai, socialinę atskirtį

Arenkant remontuotinus, rekonstruotinus ruožus didžiausias dėmesys yra skirtamas į projektų teikiamą naudą visuomenei, kurių projektų vidinė gražos norma yra didžiausia, t.y. tiems projektams, kurių įgyvendinimas visuomenei (kelio naudotojams, mokesčių mokėtojams) atneša didžiausią naudą. Todėl projektų įgyvendinimas mažinant kelionės gaištį, kelių naudotojų išlaidas, socialinę atskirtį, poveikį aplinkai yra vienas iš prioritetinių programos sričių.

Nustatant kelių plėtros kryptis, įvertintas kelių tinklo plėtros poreikis ir įgyvendinimo galimybės. Kelių tinklo plėtros prioritetai ir priemonės buvo nustatyti, atsižvelgiant į tarptautinius Lietuvos įsipareigojimus bei įvertinus teikiamą naudą visuomenei.

Pagrindinis dėmesys ir toliau bus skiriamas automobilių keliams, kur didžiausi automobilių srautai, bus stiprinama danga, remontuojami tiltai ir viadukai, diegiamos aplinkosaugos priemonės, įrengiamos skirtinę lygių sankryžos, jungiamieji keliai, aplinkkeliai ir t.t. Visuose kelių tinklo plėtros projektuose numatytos eismo saugą gerinančios inžinerinės priemonės.

Aktyvėjant Lietuvos didžiujų miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių) urbanizacijai, prie-miestinėse zonose sparčiai didėja eismo intensyvumas, todėl kyla poreikis tiesti keturių eismo juostų kelius.

Kai kurie Lietuvos keliai atlieka svarbū vaidmenį jungdami tarptautinius koridorius. Šiais keliais vyksta intensyvus tranzitinis eismas. Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtrai planuojama naudoti Europos regioninės plėtros fondo bei KPPP lėšas.

Didelis dėmesys skiriamas aplinkos taršos mažinimui: žvyrkelių asfaltavimas, mažinantis vietinę, regioninę bei globalinę oro taršą; paviršinių vandenų kokybės tyrimų tęsimas, nuotekų nuo kelio valymo įrenginių, leidžiančių užtikrinti paviršinių vandenų apsaugą įrengimas.

Igyvendinant kelių remonto ir rekonstrukcijos projektus atsižvelgiant į kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimą: NATURA 2000 tinklo ir kitų saugomų teritorijų ir rūšių apsaugos režimo reikalavimų vykdymas; optimalaus trasos varianto, kuris nepažeistų teritorijų apsaugos režimo, mažiausiai veiktu gamtos požiūriu natūralias ir jautrias teritorijas, parinkimas.

Panaudojant ES 2007–2013 m. struktūrinės paramos lėšas, 2010 metais Lietuvoje:

- Bus išasfaltuota 165 km žvyrkelių. Asfaltavimo darbams atligli su 7 kelių tiesimo įmonėmis iš viso sudaryta 10 sutarčių. Bendra projektų vertė – beveik 190 mln. litų (iš šia sumų jéina ne tik asfaltavimo, bet ir projektavimo darbų, techninės priežiūros, elektros ir ryšių linijų iškėlimo išlaidos), jiems igyvendinti suteikiam 182,7 mln. litų 2007–2013 m. laikotarpio ES struktūrinė parama (ERPF).
- Bus vykdomi darbai pagal projekto „Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Valstybinės reikšmės kelių rekonstrukcija (II etapas)“ 3 sutartis. Užbaigus numatytais darbus būtų rekonstruota 41,53 km kelių bei 2 tiltai. Projektui skirta iki 146 786 894 litų iš ERPF.
- Planuojama pradėti igyvendinti projektą „Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas, II etapas“. Atlirkus visus numatytais darbus bus nutiesta 10 pėsčiųjų ir dviračių takų, įrengta 15 eismo saugą gerinančių priemonių (rekonstruoti sankryžas, tiesinti kreives, įrengti lėtėjimo ir greitėjimo juostas bei pėsčiųjų perėjas). Numatoma, kad projektas bus finansuojamas iš ERPF.
- Tęsiami pagal projektą „Krašto ir rajoninių kelių rekonstrukcija“ numatyti darbai. Pagal projektą numatoma rekonstruoti 21,21 km krašto ir rajoninės reikšmės kelių. Projektui skirta iki 68 938 952 Lt iš ERPF.
- Tęsiami pagal projektą „Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Estakados Kaunas–Klaipėda, Klaipėda–Kaunas kryptimi statyba Jakų sankryžoje“ numatyti darbai. Iki 2010 m. pabaigos bus įrengta keturių eismo juostų 0,610 km ilgio estakada Kauno–Klaipėdos, Klaipėdos–Kauno kryptimis, nutiesta 1,02 km naujo kelio, rekonstruota 0,34 kelio, įrengtas 0,024 km ilgio tunelinis viadukas su šviesoforais viduje, rekonstruoti inžineriniai tinklai bei įrengtas apšvietimas. Projektas finansuojamas panaudojant Sanglaudos fondo lėšas.
- Tęsiami darbai pagal projektą „Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Panevėžys–Šiauliai ruožo Šiauliai–Radviliškis rekonstrukcija (I etapas)“. Užbaigus darbus bus rekonstruota 6,51 km kelio, nutiesta: pėsčiųjų ir dviračių takas (1,39 km), jungiamieji keliai kartu su pėsčiųjų ir dviračių taku (5,23 km), jungiamieji keliai be pėsčiųjų ir dviračių tako (4,84 km), jungiamieji keliai sankryžose (1,37 km), įrengtas apšvietimas (2,44 km). Taip pat bus įrengta: žiedinė sankryža, pervaža pėstiesiems ir automobiliams, požeminė pėsčiųjų perėja, tunelinis viadukas, tvoros varliagyvių apsaugai (0,914 km) ir

akustinė sienutė (0,657 km). Projektas finansuojamas panaudojant Sanglaudos fondo lėšas.

- Planuojama pradėti darbus pagal projektą „Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Dangos rekonstravimas“. Atlikus visus numatytaus darbus būtų rekonstruotas kelias (31,44 km) ir inžineriniai tinklai, įrengtas apšvietimas, šviesoforinio eismo reguliavimas, tinklo tvora, rekonstruoti tiltai (2 vnt.), įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai. Projektas finansuojamas panaudojant Sanglaudos fondo lėšas.

- Planuojama toliau vykdyti darbus pagal projektą „Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Dangos rekonstravimas“. Užbaigus jį 2010 m. bus rekonstruotas kelias (19,96 km), rekonstruoti 4 tiltai/viadukai, įrengta tinklo tvora (44,76 km). Projektas finansuojamas panaudojant Sanglaudos fondo lėšas.

- Panaudojant ES 2004-2006 m. struktūrinės paramos lėšas, ateinančiais metais Lietuvoje bus vykdomi darbai pagal projektą „IXB transporto koridoriaus plėtra 2004-2006 metais“ (finansuojamas iš 2004–2006 m. programavimo periodui priskiriamų ES sanglaudos fondo lėšų). 2010 m. bus sustiprinta ir paplatinta 2,71 km kelio dangos, įrengta 1 skirtinį lygių sankryžą, rekonstruota 2 tiltų/ viadukų danga, pastatyta 1, rekonstruotos 2 skirtinį lygių pėsčiųjų perėjos, nutiesta 2,46 km pėsčiųjų dviračių takų, įrengta 2,095 atitvarų, 7,08 km tinklo tvoros ir 4,2 km apšvietimo.

- Panaudojant TEN-T fondo paramą, 2010 metais planuojamą pradėti vykdyti darbus pagal projektą „IA transporto koridoriaus plėtra“. Planuojama atlikti atskirų kelio E77 Ryga–Šiauliai–Kaliningradas (178,40–180,98 km dangos stiprinimas ir platinimas) ruožų rekonstrukciją. Taip pat atskiruose ruožuose įrengti aplinkosaugines bei saugaus eismo priemones.

2010 m. planuojama pradėti šių naujų projekto įgyvendinimą:

- „Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Estakados Kaunas–Palanga, Palanga–Kaunas kryptimi statyba Jakų sankryžoje“;
- „IA transporto koridoriaus plėtra“ (2-tra sutartis);
- „Transeuropinio tinklo kelias E85. Vilniaus miesto pietinio apvažiavimo tiesimo I dalis“;
- „Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Panevėžys–Šiauliai ruožo Šiauliai–Radviliškis rekonstrukcija (II etapas)“;
- „Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Ruožo per Grigiškes rekonstrukcija (II etapas)“.

Fiskalinės pasekmės

Ekonominiu sunkmečiu Lietuvos Respublikos Vyriausybė nuo 2009 m. sausio 1 d. nutarė akcizo pajamų dalį už visas kuro rūšis (skirtas vidaus degimo varikliams), pervedamą į KPPP, sumažinti nuo 80 iki 55 proc., be to, Vyriausybei padidinus akcizo tarifus kurui, pastebimai sumažėjo jo įsigijimas ir sunaudojimas Lietuvoje, nes kaimyninėse šalyse degalų kainos mažesnės (dėl mažesnio akcizų tarifo, valiutų kursų svyravimo bei mažmeninės prekybos maržų dydžio), todėl tranzitinis transportas bei pasienio gyventojai pilasi degalus jose. Taip atitinkamai mažėja pajamos iš akcizo kurui, kas tiesiogiai turi įtakos suplanuotų KPPP lėšų surinkimui.

Nuo 2009 m. rugpjūčio 1 d. akcizas dyzeliniui buvo sumažintas tikintis Lietuvoje didesnio dyzelino suvartojo, tačiau reikia įvertinti ir tai, kad esant pasaulio ekonominiam nuosmukiui sumažėjo ir eismo intensyvumas tiek lengvojo, tiek krovinių transporto (taip pat ir tranzitinio). 2009 m. I ketvirtį krovinių eismo intensyvumas valstybinės reikšmės keliuose, lyginant su 2008 m. tuo pačiu periodu, sumažėjo 20,33 proc., II ketvirtį – 21,77 proc., III ketvirtį – 16,43 proc., todėl tikėtis, kad 2010 m. akcizo įplaukos už realizuotą dyzeliną labai padidės, nereikėtų.

Rengiant šią programą, buvo stengtasi suderinti kelių priežiūros ir plėtros poreikį bei realias finansavimo galimybes. Buvo numatytos lėšos:

- apmokėti rangovams už 2009 metais atliktus kelių plėtros, priežiūros ir kitus darbus;
- saugaus eismo priemonėms įgyvendinti ir švietėjiškai veiklai vykdyti;
- užtikrinti susisiekimą išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksploatacinių savybių kelių priežiūrai vykdyti;
- pradėtiems dvimečiams objektams finansuoti;
- pagal finansavimo galimybes įgyvendinti projektus, kurie mažina kelionės gaištį, kelio naujotojų išlaidas, socialinę atskirtį, poveikį aplinkai.

Specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymas prisiđes prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 metų veiklos programos įgyvendinimo energetikos ir transporto srityje.

Vyriausybės veiklos prioritetai	Plėtoti Rytų–Vakarų transporto koridorių, siekiant prisijungti prie transeuropinių ir besiformuojančių Europos–Azijos transporto infrastruktūros tinklų – parinkti giliavandenio jūrų uosto modelį ir vietą, formuoti daugiafunkcius klasterius (branduolius) ir steigti viešuosius logistikos centrus.	Eil. Nr.	7
--	---	----------	---

Kodas	Programos tikslų pavadinimas
01	Prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, sudarant sąlygas nepertraukiamam ir saugiam transporto srautų judėjimui

Tikslo įgyvendinimo aprašymas

1. Gerinti eismo saugą valstybinės reikšmės keliuose

Nors eismo įvykių ir žuvusių bei sužeistų Lietuvoje paskutinius kelerius matus mažėja, tačiau, esant santykinai dideliam automobilių skaičiui bei eismo intensyvumui, eismo įvykių skaičius išlieka labai didelis. Palyginti su kitomis Europos valstybėmis Lietuva pagal pagrindinius (žuvusiųjų ir sužeistujų) eismo įvykių rodiklius yra prie labiausiai atsiliekančių šalių, todėl būtina skirti ypatingą dėmesį saugiam eismui užtikrinti.

Svarbiausi uždaviniai:

1. Diegti technines saugaus eismo priemones.
2. Tobulinti eismo saugos valdymą
3. Formuoti visuomenės saugią elgseną keliuose.

Priemonės:

1. Rekonstruoti ar keisti eismo organizavimą nesaugiose sankryžose
2. Tiesti ar rekonstruoti pėsčiųjų-dviračių takus, šaligatvius
3. Įrengti greičio mažinimo priemones
4. Įrengti apšvietimą pavojingiausiose vietose
5. Įrengti atitvarus, tinklo tvoras nuo pėsčiųjų
6. Kelio ženklų įrengimas
7. Vykdys kelių saugumo auditą
8. Vykdys kelių saugumo patikrinimus ir vertinimą
9. Rengti ir transliuoti televizijos ir radio programas
10. Rengti ir spausdinti informaciją spaudoje, publikuoti straipsnius internete
11. Rengti leidinius ir bukletus
12. Propaguoti ir platinti atšvaitus pėstiesiems
13. Rengti saugaus eismo konkursus ir renginius

Produkto kriterijai:

1. Rekonstruota sankryžų, vnt.
2. Įrengta pėsčiųjų-dviračių takų, km
3. Įrengta greičio mažinimo priemonių, vnt.
4. Įrengta apšvietimo pavojingiausiose vietose, km
5. Įrengta atitvarų, tinklo tvorų nuo pėsčiųjų, km
6. Kelių ženklų įrengimas, vnt.
7. Įvykdytų kelių saugumo auditų, vnt.
8. Įvykdys kelių saugumo patikrinimų ir vertinimų, km
9. Parengta ir transliuota televizijos ir radio programų, vnt.
10. Parengta ir išspausdinta straipsnių spaudoje, publikuota straipsnių internete vnt.
11. Parengta leidinių ir bukletų, vnt.
12. Išsigita ir išdalinta atšvaitų pėstiesiems, vnt.
13. Surengta saugaus eismo konkursų ir renginių, vnt.

2. Užtikrinti susisiekimą išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksploatacinių savybių

Kelių direkcija atsakinga už valstybinės reikšmės kelių tinklo (21,3 tūkst. km) priežiūrą ir plėtrą. Priežiūros ir plėtros darbai turi būti ekonomiškai efektyvūs bei užtikrinti nustatyta priežiūros lygi atitinkančią techninę ir estetinę kelio kokybę. Sisteminga priežiūra bei remontai išsaugo kelių ir tiltų būklę, atstato jų nusidėvėjusius elementus, tačiau nedidina materialiojo turto vertės.

Svarbiausi uždaviniai:

- 2.1. Efektyviai vykdys nuolatinę kelių priežiūrą
- 2.2. Išsaugoti eksploatacines kelių savybes

Priemonės:

1. Efektyviai prižiūrėti kelius vasarą
2. Efektyviai prižiūrėti kelius žiemą
3. Atstatyti asfaltbetonio dangų eksploracines savybes
4. Atstatyti nusidėvėjusius žvyrkelius ir kelkraščius
5. Atstatyti sugadintus ženklus ir pakeisti susidėvėjusius
6. Atnaujinti apsauginius atitvarus

Produkto kriterijai:

Keliai pagal galimybes prižiūrimi atitinkamu priežiūros lygiu (km).

1. Prižiūrima kelių vasarą pagal:
  - I priežiūros lygi, km
  - II priežiūros lygi, km
  - III priežiūros lygi, km
2. Prižiūrima kelių žiemą pagal:
  - I priežiūros lygi, km
  - II priežiūros lygi, km
  - III priežiūros lygi, km
3. Užtaisyta išdaužų, tūkst. m²
4. Apdrota paviršiaus lopinėliais, tūkst. m²
5. Atstatyta nusidėvėjusių žvyrkelių ir kelkraščių, km
6. Atnaujinta apsauginių atitvarų, km

3. Mažinti kelionės gaištį, kelio naudotojų išlaidas, poveikį aplinkai, socialinę atskirtį

Dėl didelio tarptautinių pervežimų ir vietinio transporto eismo, labai padidėjo automobilių eismas keliuose bei kelių dangų apkrovos. Atsižvelgiant į eismo intensyvumą, apkrovas, tenkančias kelių dangoms, bei siekiant, kad valstybinės reikšmės keliai būtų saugūs ir patrauklūs tiek vietiniams, tiek tranzitiniam transportui, mažėtų kelionės gaištis, kelių naudotojų išlaidos, socialinė atskirtis, poveikis aplinkai, būtina stiprinti kelio dangas, rekonstruoti, remontuoti kelių tinklą ir infrastruktūrą.

Svarbiausi uždaviniai:

Lietuvos automobilių kelių tinklo būklės gerinimas ir plėtra.

- 3.1. Tarptautinių transporto koridorių ir kitų TEN-T tinklo kelių plėtra, kelių laidumo užtikrinimas
- 3.2. Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas
- 3.3. Stabilių eismo sąlygų užtikrinimas visoje Lietuvos Respublikoje

Priemonės:

1. Didinti transeuropinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros pralaidumą, gerinti techninius parametrus
2. Diegti saugų eismą gerinančią inžinerinę infrastruktūrą, tiesi miestų aplinkkelius

3. Mažinti poveikį žmonėms ir socialinei aplinkai įgyvendinant 2009-2023 metų valstybinės reikšmės automobilių kelių triukšmo prevencijos strategiją
4. Diegti neigiamo poveikio gyvajai gamtai ir paviršiniams vandeniu mažinimo priemones
5. Statyti, rekonstruoti ir kapitališkai remontuoti tiltus, viadukus ir pralaidas
6. Kelių rekonstrukcija ir dangų stiprinimas, kuriuose techniniai reikalavimai netenka minimalių techninių reikalavimų
7. Asfaltuoti didelio eismo intensyvumo žvyrkelius bei žvyrkelius, jungiančius gyvenvietes

Produkto kriterijai:

1. Rekonstruota, sustiprinta, suremontuota TEN-T kelių ruožų, km
2. Įrengta akustinių sienučių, km
3. Įrengti tinklo tvoras nuo laukinių gyvūnų, km
4. Įrengta kelio nuotekų valymo sistemų ir kietųjų dalelių sėsdintuvų, vnt.
5. Įrengta, rekonstruota ar suremontuota tiltų, viadukų, pralaidų, vnt. ir m^2
6. Išasfaltuota žvyrkelių, km
7. Rekonstruota, sustiprinta, suremontuota valstybinės reikšmės kelių ruožų (neįskaitant 1 ir 6 produkto kriterijuje nurodytų fizinių vienetų), km

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus programą, visuomenė gaus naudą dėl:

- pagerėjusio eismo saugumo, sumažėjusio avaringumo;
- sumažėjusių transporto kaštų;
- sumažėjusių kelionės laiko nuostolių;
- sumažėjusios aplinkos taršos;
- pagerėjusių šalies regionų plėtros sąlygų;
- padidėjusio Lietuvos investicinio patrauklumo.

Programos tēstinumas (nauja, pradėta, baigama)

Kelių direkcijos veiklos programoje visi numatyti uždaviniai yra tēstiniai ir vykdomi nuo pat institucijos veiklos pradžios.

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2009-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2010-iesiems metams	Projektas 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	775716	881749	946140	1065495
Išlaidoms	709072	640828	475101	596170
iš jų:				
darbo užmokesčiui	7817	5978	7817	7920
turtui įsigyti	66644	240921	471039	469325
2. Finansavimo šaltiniai				
2.1. LR valstybės biudžetas	775716	881749	946140	1065495
iš jo:				
bendrojo finansavimo lėšos	0	64831	34000	27000
ES lėšos	—	—	—	—
kitos specialiųjų programų lėšos	—	—	—	—
2.2. Kiti šaltiniai	—	—	—	—

Susiję teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas *Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo*.
- Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas,
- Biudžeto sandaros įstatymas,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl 2010 Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Valstybės investicijų 2010–2012 metų programoje numatytyų 2010 metams kapitalo investicijų paskirstymo“.

Patvirtintos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonės, susijusios su vykdoma programa (7 prioritetas energetikos ir transporto srityje).

Įvertinti buvusias investicijas ir tikslinti Lietuvos nacionalinę plėtros strategiją siekiant maksimalios finansinės pagalbos iš ES paramos fondų ir numatant jų poreikį.

Kita svarbi informacija

1. Kelių direkcija dalyvauja kontroliuojant bei koordinuojant ES struktūrinių fondų teikiamą paramą:

- atsako už skaidrų ir tinkamą ES fondų panaudojimą;
- atsako už ES ir Lietuvos bendrai finansuojamų kelių projektų planavimą, rengimą;
- atsiskaito su rangovais už atliktus darbus ir suteiktas paslaugas;

- pripažista statinius tinkamais naudoti;
- atlieka vykdomų darbų patikras ir techninę priežiūrą vietoje;
- kartu su vadovaujančia, tarpine ir įgyvendinančia institucijomis sprendžia problemas, susijusias su ES fondų teikiama parama;
- skirsto, kontroliuoja ir administruoja programų finansavimo lėšas.

2. Eismo problemų valstybinės reikšmės keliuose sprendimui Kelių direkcija numato diegti intelektines transporto sistemas. Pirmame etape bus kuriama valstybinės reikšmės kelių eismo informacinė sistema. Eismo informacinės sistemos projektui Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2008 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. T-247 (Žin., 2008, Nr.149-6075) yra skirta parama pagal Ekonomikos augimo veiksmų programas prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-03-V „Intelektualios valdymo sistemos“.

Iš viso yra numatyta skirti iki 20 mln. Lt: iš Informacinės visuomenės plėtros (Europos Sąjungos lėšos) programos – iki 17 mln. Lt; iš Informacinės visuomenės plėtros (bendrojo finansavimo lėšos) programos – iki 3 mln. Lt. Projektą planuojama įgyvendinti iki 2011 m.

Projekto metu planuojama:

- įrengti eismo sąlygų stebėjimo įrenginius keliuose;
- įrengti eismo informacijos centrą;
- sukurti elektronines informavimo apie eismo sąlygas ir nelaimės keliuose paslaugas, teikiamas visomis komunikacijos priemonėmis.

Antrame intelektinių transporto sistemų diegimo valstybinės reikšmės keliuose etape numatoma plėsti valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos paslaugas ir diegti eismo valdymo priemones keliuose:

- didesnė valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos sąveika su miestų ir kitų institucijų informacinėmis sistemomis;
- eismo valdymas kintamos informacijos ženklais;
- pavojingų ruožų ir sankryžų stebėjimas;
- eismo įvykių ankstyvas atpažinimas ir greitas reagavimas.

3. Dalyvaujant Europos Komisijos Transporto ir energetikos direktorato remiamoje „EasyWay“ programoje kartu su Europos regioniniu projektu „Viking“ numatoma atlikti studiją dėl eismo įvykių ankstyvojo atpažinimo ir greito reagavimo. Siekiant integruoti esamas kelių oro salygų automatines stoteles į valstybinės reikšmės kelių eismo informacinę sistemą, jos bus modernizuojamos. Pagal „EasyWay“ programoje parengtą techninį projektą bus diegiami kintamos informacijos ženklai. Bus diegiamos priemonės (moduliai), skirtos eismo informacijos sklaidai, naudojant eismo pranešimų kanalą. Bus diegiamos kitos priemonės, skirtos efektyviam eismo informacijos

rinkimui ir sklaidai, eismo valdymui. Bendras „EasyWay“ programoje vykdomų projektų biudžetas – 3 600 000 EUR. Iš specialiosios Europos Sajungos paramos programos TEN-T projektams įgyvendinti planuojama gauti 20 proc. projekto įgyvendinimui reikalingą lėšą, o likusi dalis (80 proc. ir PVM nuo visos projekto vertės) bus specialiosios KPPP lėšos. Projektus numatoma vykdyti 2010–2011 m. Planuojama, kad 2010 metais bus panaudota iki 460 000 EUR intelektinėms transporto sistemoms keliuose diegti. Kartu su partneriais iš Europos regioninio projekto „Viking“ Kelių direkcija pateikė paraišką Europos Komisijai dėl Europos Bendrijos finansinės pagalbos. Šiuo metu laukiama Europos Komisijos sprendimo.

4. Kelių direkcija kartu su kitais partneriais iš Lietuvos, Švedijos, Danijos ir Vokietijos ketina dalyvauti „East West Transport Corridor II“ projekte, kuris bus iš dalies finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo pagal Baltijos jūros regiono 2007–2013 m. programą.

Šiame projekte Kelių direkcija planuoja parengti greičio valdymo kintamos informacijos kelio ženklais sistemos pasirinktuose kelių ruožuose diegimo techninę projektą. Kartu su kitais partneriais planuojama kurti informacinę sistemą, kuri sujungtų eismo informaciją iš skirtingu šalių ir apimtų įvairias transporto rūšis. Planuojama šiai sistemai teikti informaciją apie eismo sąlygas ir apribojimus iš valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos. Kelių direkcija taip pat dalyvaus bendrose projekto veiklose. Planuojamas bendras biudžetas – 110 000 EUR. Planuojama, kad Europos Sajungos parama sudarys 85 proc. projekto įgyvendinimui reikalingą lėšą, o likusi dalis (15 proc.) bus specialiosios KPPP lėšos. Kartu su kitais partneriais Kelių direkcija pateikė paraišką Europos Komisijai dėl Europos Bendrijos finansinės pagalbos. Šiuo metu laukiama Europos Komisijos sprendimo.

5. Kelių direkcija kartu su kitais partneriais iš Airijos; Belgijos, Danijos, Prancūzijos, Olandijos, Norvegijos, Slovėnijos, Šveicarijos, Švedijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės dalyvauja tarptautinėje tyrimų programoje (Europos tyrimų programos ERA-NET ROAD II - strateginės tyrimų galimybės Nr. 4: "Efektyvus kelių turto valdymas ateities iššūkių akivaizdoje" dalis "Kelių turto valdymo supratimas"), kurioje Europos Sajungos šalių kelių direkcijų atstovai vykdys bendrus atitinkamos srities tyrimus. Bus parengta tyrimų ataskaita, kurioje atsispindės dalyvaujančių šalių rodikliai ir palyginimų rezultatai. Planuojama projekto vykdymo trukmė 3 metai (2010–2012 metai).

Projekto tikslas – tobulinti Europos kelių tinklo valdymą, identifikuojant ir vystant metodus ir procedūras, kurios optimizuoją valdymą techniniu, ekonominiu ir subalansuotos plėtros aspektais. Šio projekto tikslas padėti geriau suprasti kaip funkcionuoja kelių tinklas, kaip atskiros kelių tinklo dalys sąveikauja tarpusavyje ir kaip jų sąveika veikia kelių priežiūros planavimą ir vykdymą. Šiuo metu dauguma skirtingu kelių tinklo elementų (dangos, tiltai, ženklai ir kita) yra vertinamos atskirai ir tik po to priimamos kaip visuma. Tarpusavyje susietas „kryžminis“ kelių turto valdymas

koncentruoja apibendrintą požiūrį į viso tinklo elementų valdymą siekiant racionalesnio biudžeto paskirstymo. Vykdomi tyrimai analizuos kelių tinklo valdymo sistemas siekiant nustatyti efektyviausią valdymo modelį bei pasiūlys apibendrintus kriterijus įvertinančius skirtingu kelių turto grupių įtaką (vertinimo svorį).

Direktoriaus pavaduotojas,
laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas

Ekonomikos skyriaus vedėjas

Dainius Miškinis

Telefonas:	(5) 232 9620
Data:	2010-05-07

1 LENTELĖ. 2010 m. ASIGNAVIMŲ VALDYTOJŲ TIKSLŲ, PROGRAMŲ, PROGRAMŲ TIKSLŲ, UŽDAVINIŲ IR PRIEMONIŲ KLASIFIKATORIUS

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos

(tūkst. litų)

Asig- navi- mų valdy- tojo tikslo kodas	Pro- gramos kodas	Progra- mos tikslolo kodas	Užda- vinio kodas	Prie- monės kodas	Programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių pavadinimai	Funkcinės klasifika- cijos kodas	Tar- pinsti- tucinės pro- gramos kodas	Patvirtinti 2010-ųjų metų asignavimai			
								iš viso	iš jų		
									išlaidoms		turtui įsigyti
									iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
01					Prižiūrēti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius						
	3010181				Specialioji kelių priežiūros ir plėtros programa	04050102					
		01			Gerinti eismo saugą valstybinės reikšmės keliuose			26 752	12 212		14 540
			01		Diegti technines saugaus eismo priemones			14 540			14 540
				01	Sankryžų rekonstravimas ar eismo jose reorganizavimas			7 085			7 085
				02	Pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas, šaligatvių įrengimas			3 152			3 152
				03	Greičio mažinimo priemonių įrengimas			191			191
				04	Kelio ruožų apšvietimas			1 354			1 354
				05	Aitvarų, tinklo tvorą nuo pėsčiųjų įrengimas			1 882			1 882

Asig- navi- mų valdy- tojo tikslo kodas	Pro- gramos kodas	Progra- mos tikslo kodas	Užda- vinio kodas	Prie- monės kodas	Programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių pavadinimai	Funkcinės klasifika- cijos kodas	Tar- pinsti- tucinės pro- gramos kodas	Patvirtinti 2010-ųjų metų asignavimai			
								iš viso	iš jų		
									išlaidoms		turtui įsigyti
									iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
				06	Kelio ženklų įrengimas			876			876
			02	01 02	Tobulinti eismo saugos valdymą			370	370		
					Vykdyti kelių saugumo auditą			190	190		
					Vykdyti kelių saugumo patikrinimus ir vertinimą			180	180		
		03			Formuoti visuomenės saugią elgseną keliuose			11 842	11 842		
			01		Rengti ir transliuoti televizijos ir radijo programas			1 642	1 642		
			02		Rengti ir spausdinti informaciją spaudoje, publikuoti straipsnius internetė, platinti viešose vietose			180	180		
			03		Rengti leidinius ir bukletus			584	584		
			04		Propaguoji ir platinti atšvaitus pėstiesiems			400	400		
			05		Rengti saugaus eismo konkursus, seminarus, konferencijas, demon- struoti saugų eismą propaguojančius įrenginius			626	626		
			06		Lėšos už duomenų apie greičio pažeidėjus, pirkimą			4 900	4 900		
			07		Susisiekimo ministerijos vykdo- moms saugaus eismo priemonėms			3 510	3 510		

Asig- navi- mų valdy- tojo tikslo kodas	Pro- gramos kodas	Progra- mos tikslo kodas	Užda- vinio kodas	Prie- monės kodas	Programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių pavadinimai	Funkcinės klasifika- cijos kodas	Tar- pinsti- tucinės pro- gramos kodas	Patvirtinti 2010-ųjų metų asignavimai			
								iš viso	iš jų		
									išlaidoms		turtui įsigyt
									iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
		02			Užtikrinti susisiekimą išsaugant kelių tinklo būklę ir nebloginant eksplotacinių savybių			302 861	302 861		
		01			Efektyviai vykdyti nuolatinę kelių priežiūrą			261 802	261 802		
			01		Efektyviai prižiūrėti kelius vasarą			102 972	102 972		
			02		Efektyviai prižiūrėti kelius žiemą			158 830	158 830		
		02			Išsaugoti eksplotacines kelių savybes			41 059	41 059		
			01		Atstatyti asfaltbetonio dangų eksplotacines savybes			26 000	26 000		
			02		Atstatyti nusidėvėjusius žvyrkelius ir kelkraščius			10 000	10 000		
			03		Atnaujinti apsauginius atitvarus			5 059	5 059		
	03				Mažinti kelionės gaištį, kelio naudotojų išlaidas, poveikį aplinkai, socialinę atskirtį			552 136	325 755	5 978	226 381
		01			Tarptautinių transporto koridorių (TEN-T) tinklo kelių plėtra, kelių laidumo užtikrinimas			59 361			59 361
			01		Didinti transeuropinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros pralaidumą, gerinti techninius parametrus			53 696			53 696

Asig- navi- mų valdy- tojo tikslo kodas	Pro- gramos kodas	Progra- mos tikslo kodas	Užda- vinio kodas	Prie- monės kodas	Programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių pavadinimai	Funkcinės klasifika- cijos kodas	Tar- pinsti- tucinės pro- gramos kodas	Patvirtinti 2010-ųjų metų asignavimai			
								iš viso	iš jų		
									išlaidoms		turtui įsigyti
									iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
				02	Diegti saugų eismą gerinančią inžinerinę infrastruktūrą, tiesi miestų aplinkkelius			5 665			5 665
				02	Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas			5 700			5 700
				01	Mažinti poveikį žmonėms ir socialinei aplinkai įgyvendinant 2009-2023 metų valstybinės reikšmės automobilių kelių triukšmo prevencijos strategiją			4 290			4 290
				02	Diegti neigiamo poveikio gyvajai gamtai ir paviršiniams vandeniiui mažinimo priemones			420			420
				03	Įrengti apsaugines tinklo tvoras nuo laukinių gyvūnų			990			990
				03	Stabilių eismo sąlygų užtikrinimas visoje Lietuvos Respublikoje			487 075	325 755		161 320
				01	Tiltų, viadukų, estakadų, tunelių statyba, rekonstravimas ir taisymas			30 758			30 758
				02	Žvyrkelių asfaltavimas			8 467			8 467
				03	Kelių ir miesto gatvių dangų rekonstrukcija, stiprinimas, remontas, priežiūra			447 850	325 755	5 978	122 095
Iš viso								881 749	640 828	5 978	240 921

Direktoriaus pavaduotojas,
laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas

2 LENTELĖ. 2010 – 2012 m. PROGRAMŲ IŠLAIDŲ SUVESTINĖ

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
 (asignavimų valdytojas)

Kodas

90 900 1648

Asig- navi- mų valdy- tojo tikslo kodas	Pro- gramos kodas	Programos pavadinimas	Funk- cinės klasi- fika- cijos kodas	Patvirtinti 2009-ųjų metų asignavimai				Patvirtinti 2010-ųjų metų asignavimai				Patvirtinti 2011-ųjų metų asignavimai				Patvirtinti 2012-ųjų metų asignavimai				
				iš jū		iš jū		iš jū		iš jū		iš jū		iš jū		iš jū		iš jū		
				išlaidoms		išlaidoms		išlaidoms		išlaidoms		išlaidoms		išlaidoms		išlaidoms		išlaidoms		
				iš viso	iš viso	iš viso	turtui išsigyti	iš viso	iš viso	iš viso	turtui išsigyti	iš viso	iš viso	iš viso	iš viso	iš viso	iš viso	iš viso	turtui išsigyti	
	0181	Specialioji kelių priežiūros ir plėtros programa	4.	775716	709072	7817	66644	881749	640828	5978	240921	946140	475101	7817	471039	1065495	576072	7920	489423	
Iš viso:				x	784337	709072	7817	75265	881749	640828	5978	240921	946140	475101	7817	471039	1065495	596 170	7920	469 325

Direktoriaus pavaduotojas,
 laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas

3 LENTELĖ. VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (asignavimų valdytojas)		Kodas	90 900 1648
Prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti intensyvėjančio kelių transporto eismo poreikius, siekti, kad mažėtų eismo įvykių, išgvendinti ES techninius reikalavimus keliams, integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą. (institucijos strateginio tikslų pavadinimas)		Kodas	01

Asignavimų valdytojo tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	2009-ųjų metų planas	2010-ųjų metų planas	2011-ųjų metų planas	2012-ųjų metų planas
01	0181	01	01	Efekto: Žuvusiųjų skaičiaus procentinis pokytis eismo įvykių metu valstybinės reikšmės keliuose	E-01-01	100	92	87	84
				Rezultato: 1. Techninių saugaus eismo priemonių diegimas, vnt./ km. 2. Eismo saugos valdymas, vnt./km 3. Visuomenės informavimo saugaus eismo klausimais gerinimas, tūkst. vnt./vnt. 4. Panaikinta juodų dėmių“, vnt.	R-0181-01-01 R-0181-01-02 R-0181-01-03 R-0181-01-04	192/52 50/50 917/5 10	122/37 40/400 388/5 12	115/21 50/600 390/6 15	117/25 60/710 390/6 15
				Produkto: 1. Sankryžų rekonstravimas ar eismo jose reorganizavimas vnt.; 2. Pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas, šali-gatvių įrengimas, km; 3. Greičio mažinimo priemonių įrengimas, vnt.; 4. Įrengtas kelio ruožų apšvietimas, km; 5. Aitvarų, tinklo tvorų nuo žmonių įrengimas, km;	P-0181-01-01-01 P-0181-01-01-02 P-0181-01-01-03 P-0181-01-01-04 P-0181-01-01-05	23 33 89 12 7	27 23 5 6 8	15 8 10 3 10	17 10 10 5 10

Asignavimų valdytojo tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	2009-ųjų metų planas	2010-ųjų metų planas	2011-ųjų metų planas	2012-ųjų metų planas
				6. Kelio ženklų įrengimas, vnt.; 7. Atlikta kelių saugumo audito, vnt.; 8. Atliktas saugumo patikrinimas ir vertinimas, km; 9. Rengti ir transliuoti televizijos ir radijo programas, tūkst. vnt.; 10. Rengti ir spausdinti informaciją spaudoje, publikuoti straipsnius internete, platinant viešose vietose, tūkst. psl.; 11. Parengti leidiniai, bukletai propaguojantys saugų eismą, tūkst. vnt.; 12. Išplatinta atšvaitus pėstiesiems, tūkst. vnt. 13. Surengta saugaus eismo konkursus, seminarus, konferencijas, demonstruoti saugų eismą propaguojančius įrenginius, vnt.	P-0181-01-01-06 P-0181-01-02-01 P-0181-01-02-02 P-0181-01-03-01 P-0181-01-03-02 P-0181-01-03-03 P-0181-01-03-04 P-0181-01-03-05	80 50 50 17 600 300 60 5	90 40 400 8 — 300 80 5	90 50 600 — — 300 90 6	90 60 710 — — 300 90 6
	0181	02	01	Efekto: Siekiamas kelių priežiūros lygis, proc. (proc. nuo optimalaus lygio) Priežiūra žiemą Priežiūra vasarą	E-01-02	35 30	33 30	37 33	45 37
				Rezultato: Kelių ir tiltų priežiūros gerinimas (keliu tinklo ilgis, km)	R-0181-02-01	21320	21320	21320	21320
				Produkto: 1. 1. Kelių priežiūros vykdymas I lygiu žiemą magistraliniams keliam, km. 2. Kelių priežiūros vykdymas II lygiu žiemą magistraliniams keliam, km.	P-0181-02-01-01 P-0181-02-01-02	0 1739	0 1739	100 1639	300 1439

Asignavimų valdytojo tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	2009-ųjų metų planas	2010-ųjų metų planas	2011-ųjų metų planas	2012-ųjų metų planas
				3. Kelių priežiūros vykdymas II lygiu vasarą magistraliniams keliam, km. 4. Kelių priežiūros vykdymas III lygiu vasarą magistraliniams keliam, km. 5. Kelių priežiūros vykdymas II lygiu žiemą krašto keliam, km. 6. Kelių priežiūros vykdymas II lygiu vasarą krašto keliam, km. 7. Kelių priežiūros vykdymas III lygiu vasarą krašto keliam, km. 8. Kelių priežiūros vykdymas I lygiu žiemą rajoniniams keliam, km 9. Kelių priežiūros vykdymas III lygiu žiemą rajoniniams keliam, km 10. Kelių priežiūros vykdymas III lygiu vasarą rajoniniams keliam, km.	P-0181-02-01-03 P-0181-02-01-04 P-0181-02-01-05 P-0181-02-01-06 P-0181-02-01-07 P-0181-02-01-08 P-0181-02-01-09 P-0181-02-01-10	0 1739 4947 0 4947 945 13698 14634	0 1739 4939 0 4939 945 13645 14590	100 1639 4939 0 4939 1100 13490 14590	300 1439 4939 4939 0 1500 13090 14590
			02	Efekto: Atstatytos eksploatacinės kelių savybės (proc. nuo valstybinės reikšmės kelių ilgio)	E-01-02	10	8	9	12
				Rezultato: Asfaltbetonio dangos remontas, tūkst. m ² / Atstatyta nusidėvėjusių žvyrkelių ir kelkraščių, km/ Atnaujinta apsauginių atitvarus, km	R-0181-02-02	500/ 354/ 9	400/ 150/ 8	450/ 200/ 10	600/ 300/ 12
				Produkto: 1. Išdaužų dangoje užtaisymas, tūkst. m ² 2. Asfaltbetonio dangos atnaujinimas lopinėliais, tūkst. m ² 3. Atstatyti nusidėvėjusius žvyrkelius ir kelkraščius, km; 4. Atnaujinti apsauginius atitvarus, km.	P-0181-02-02-01 P-0181-02-02-02 P-0181-02-02-03 P-0181-02-02-04	200 300 354 9	150 250 150 8	150 300 200 10	200 400 300 12

Asignavimų valdytojo tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	2009-ųjų metų planas	2010-ųjų metų planas	2011-ųjų metų planas	2012-ųjų metų planas
	0181	03	01	<p>Efekto:</p> <p>1. Per metus rekonstruotų ar sutvarkytų kelių ir bendro kelių tinklo santykis, % 2. Šalies magistralinių kelių stiprumo indeksas 3. Kelių transporto triukšmo lygio bei kelio nuotekų užterštumo rekonstruojamų kelių ruožuose mažinimas: Akustinių sienučių efektyvumas, dB/A/Kelio nuotekų užterštumas, DLK**</p>	E-01-03	1,60 0,960 ≤10/ nevirsija didž. leist. koncentraci- jos	1,79 0,959 ≤10/ nevirsija didž. leist. koncentraci- jos	1,55 0,957 ≤10/ nevirsija didž. leist. koncentraci- jos	1,40 0,954 ≤10/ nevirsija didž. leist. koncentraci- jos
				<p>Rezultato:</p> <p>1. Lietuvos valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo būklės gerinimas ir jo plėtra, km/Tiltų rekonstrukcija ir remontas, vnt.</p> <p>2. Mažinti kelių transporto keliamuo triukšmo poveikį statant akustines sieneles, km</p> <p>3. Mažinti aplinkos taršą įrengiant vandens valymo sistemas, vnt.</p> <p>4. Mažinti eismo įvykių tikimybę susiduriant transporto priemonei ir laukiniams gyvūnui, km</p>	R-0181-03-01 R-0181-03-02 R-0181-03-02 R-0181-03-02	341/30 - 4 130	381/23 0,6 6 96	330/12 1 9 120	298/14 2 10 140
				<p>Produkto:</p> <p>1. Rekonstruota, sustiprinta, suremontuota TEN-T kelių ruožų, km</p> <p>2. Akustinių sienučių statymas, km</p> <p>3. Vandens valymo sistemų įrengimas, vnt.</p>	P-0181-03-01-01 P-0181-03-02-01 P-0181-03-02-02	99 — 4	56 06 6	60 1 9	50 2 10
				4. Apsauginių tinklo tvorų nuo gyvūnų įrengimas, km	P-0181-03-02-03	130	96	120	140
				5. Tiltų, viadukų, estakadų ir tunelių staty-					

Asignavimų valdytojo tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Programos tikslų kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	2009-ųjų metų planas	2010-ųjų metų planas	2011-ųjų metų planas	2012-ųjų metų planas
				ba ir rekonstravimas, vnt.	P-0181-03-03-01	30	23	12	14
				6. Žvyrkelių asfaltavimas, km	P-0181-03-03-02	40	165	40	120
				7. Kitų valstybinės reikšmės kelių rekonstravimas ir taisymas, km	P-0181-03-03-03	202	160	230	128

* – kelio konstrukcijos stiprumo skaitinė išraiška – tai modifikuotas stiprumo rodiklis, kuris išreiškiamas kaip bendro dangos konstrukcijos sluoksnių stiprumo rodiklio ir pagrindo stiprumo rodiklio suma.

Direktorius pavaduotojas,
laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas

5 LENTELĖ. TARPINSTITUCINIŲ PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, KURIAS ĮGYVENDINANT DALYVAUJA INSTITUCIJA, SĄRAŠAS

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
(institucijos pavadinimas)

Eil. Nr.	Tarpinstitucinės programos / strategijos pavadinimas	Kodas	Įgyvendinimo laikotarpis	Tarpinstitucinės programos / strategijos įgyvendinimą koordinuojanti institucija
1.	Valstybinė saugaus eismo automobilių kelias 2005–2010 metais programa	—	2005–2010	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
2.	Nacionalinė žmonių su negalia socialinės integracijos 2003-2012 metų programa	0120	2003–2012	Lietuvos invalidų reikalų taryba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
3.	Jono Pauliaus II piligrimų kelio ir jo objektų pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2007–2013 metų programa	0850	2007–2013	Ūkio ministerija
4.	2008–2010 metų probleminų teritorijų plėtros programa	—	2008–2010	Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerija
5.	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas ir jo įgyvendinimo priemonių planas	1060	2002–2022	Lietuvos respublikos Aplinkos ministerija
6.	Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos įgyvendinimo iki 2012 metų nacionalinė strategija	0960	2008–2012	Lietuvos respublikos Aplinkos ministerija
7.	Valstybinė triukšmo prevencijos veiksmų 2007-2013 metų programa	1110	2007–2013	Lietuvos respublikos Sveikatos apsaugos ministerija

Direktoriaus pavaduotojas,
laikinai einantis direktoriaus pareigas

Algimantas Janušauskas